

Naya Fage-Pedersen

Dansk lærer på prøve

Man taler ofte om, at Kina er et kontrastfyldt land: Den grundlæggende filosofi er blandt andet bygget op omkring modsætningerne yin og yang. Mange sproglige vendinger indeholder også modsætninger som for eksempel ordet for størrelse, der direkte oversat til dansk hedder storlille. Og i det kinesiske køkken handler det om at ramme en smag, der både er sur og sød.

Det er da i høj grad også modsætninger, der præger Naya Fage-Pedersens beskrivelse af sit seks måneder lange ophold i Kina som engelsklærer – et ophold som hun selv kalder både fantastisk og frustrerende, afslappende og stressende, overraskende og forudsigeligt!

Artiklen er en opfølgning på *Danske værdier på prøve* fra forrige nummer af *Danmark-Kina*.

Historien begynder den 22. august 2004, da femten unge mennesker, fem gutter og ti guttinder, i alderen 20-37 år mødes i Kastrup Lufthavn for at sætte kursen mod Kina.

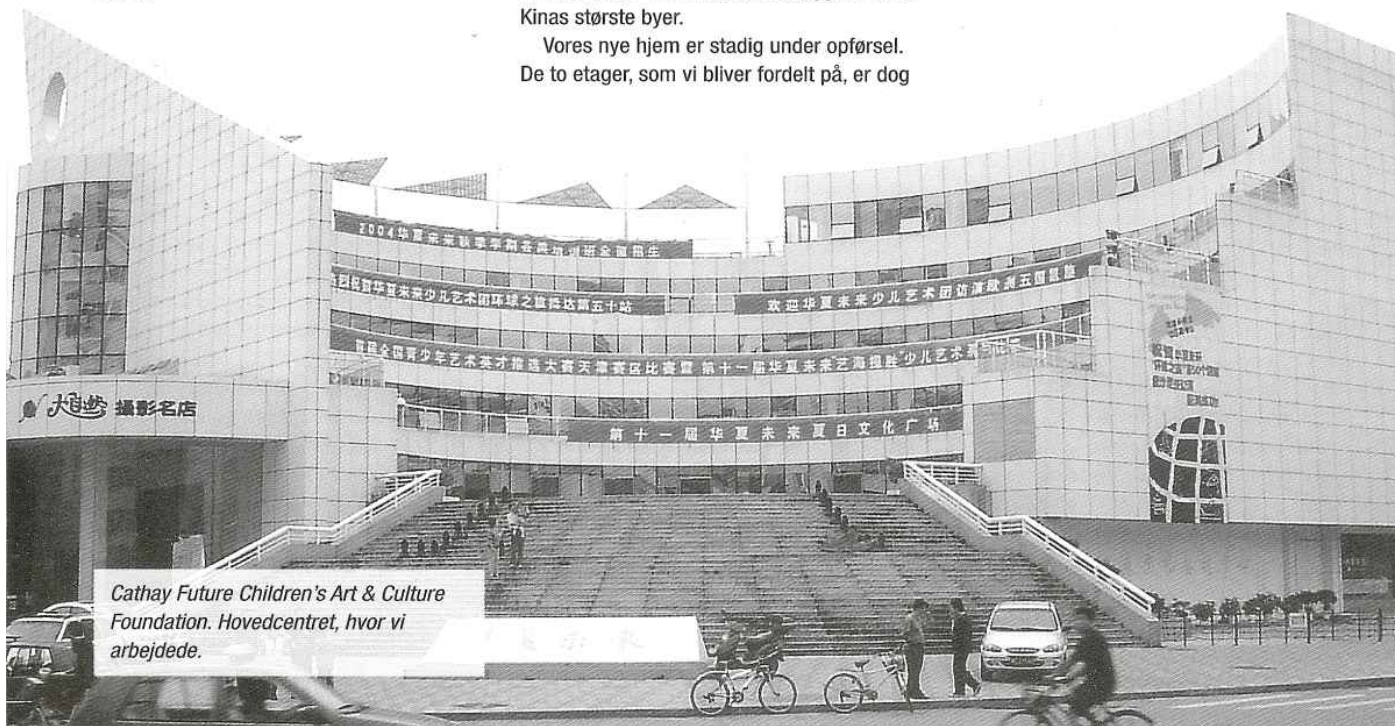
Vi har mødt hinanden to gange tidligere i løbet af sommeren til introkurser arrangeret af Chinalink. Det er ligeledes dem, som står bag kontakten til den kinesiske skole, Cathay Future Children's Art & Culture Foundation.

Ingen af os har tidligere været i Kina. Alle har derfor maven fyldt med sommerfugle og er yderst spændte på, hvad de næste måneder vil bringe.

Vi lander planmæssigt i Beijing, bliver hentet af nogle medarbejdere fra skolen og kører til vores nye hjem i byen Tianjin. Tianjin ligger omkring 100 km sydøst for Beijing og er med sine 7-10 millioner indbyggere en af Kinas største byer.

Vores nye hjem er stadig under opførsel. De to etager, som vi bliver fordelt på, er dog

lige akkurat blevet klar til indrykning. Det er nogle arbejdsomme håndværkere, der er sat på sagen, og efter godt to uger står hele bygningen færdig. Den byder på moderne fitnesscenter, massageklinik, veludstyrede karaoke rum, billardbord, airhockey og en restaurant. Sidstnævnte viser sig at skulle bruges, når Cathay Futures leder, Mr. Zhao, inviterer byens spidser på middag.

Bøger fra børnenes læsehjørne.

Børnehaveklassens daglige »morgengymnastik«. Denne dag overværes den af forældrene.

Vi havde regnet med at få et par dage til at komme os over jetlag og vænne os til de nye omgivelser. Skolens leder har dog helt andre travle planer, og vi starter allerede med at arbejde knap et døgn efter, at vi har sat vores fødder på kinesisk jord.

Vi bliver delt i to hold: De ti af os skal i børnehaveafdelingen, mens de øvrige fem skal undervise i, hvad der svarer til en dansk børnehaveklasse samt på andre skoler i og uden for Tianjin, som lejer udenlandske lærere af Cathay Future. Børnehaveafdelingen består af ni klasser inddelt efter alder med cirka 28 børn i hver. Jeg bliver placeret i Sunshine Class, som er for de 3-4-årige.

Det er selvfølgelig noget overvældende for os at starte så hurtigt, og det viser sig, at lærerne i børnehaveafdelingen ej heller er helt forberedte på at få et kuld udlændinge i arbejdsgruppen. Faktisk virker det, som om langt de fleste slet ikke er blevet informeret om, at vi kommer og om, hvor længe vi skal være der.

De første ti dage går med grundig hovedrengøring af samtlige børnehavens klasselokaler. Jeg husker særligt en dag, hvor jeg først er til et foredrag med en kinesisk børnepsykolog. Det varer i over to timer, og jeg forstår ikke ét ord!

Herefter bliver jeg sat til at gnubbe stregkodemærker af kopper, bestik, tallerkner og skåle - 30 af hver! Det foregår på et ildelug-

tende børnetoilet og i koldt vand. Jeg sidder sammen med en af lærerne fra min klasse. Hun virker mægtig sød, og vi vil begge to gerne snakke. Hun kan dog ikke engelsk, og jeg ikke kinesisk. Derfor starter vi i det små med at pege på vandet og sige henholdsvis det engelske og kinesiske ord, så peger vi på tallerknerne, stolen og så videre.

Det er i øvrigt kendetegnende for flertallet af lærerne, at deres engelskkundskaber er meget begrænsede. Derfor er der heller ikke nogen, som kan fortælle os, hvorfor der ingen børn er, eller hvornår de vil dukke op. Efter nogen tid går det op for os, at året på Cathay Future er inddelt i semestre. Vi ankommer midt imellem efterårs- og forårssemesteret, og det er forklaringen på de manglende børn.

Efter godt to uger kommer dagen, hvor børnene skal starte. Det har jeg set meget frem til. Jeg har bare ikke tænkt på, at det er børnenes første dag i fremmede omgivelser med lutter fremmede børn og voksne.

28 unger hyler om kap og stirrer vantro på mig, som om jeg kommer fra en fjern planet. I deres øjne bliver jeg jo heller ikke mere sympatisk af, at jeg ingenting kan sige til dem.

Forældrene derimod er henrykte for den udenlandske lærer og trækker deres børn over for at hilse på mig. Og hvis det ikke var, fordi børnene skreg højere og højere, desto nærmere de kom mig, ville jeg selv-

følgelig være blevet meget benøvet over forældrenes begejstring.

Der er ikke meget, der er ens i Kina og Danmark – heller ikke hverdagen i en børnehave.

Klokken 7.30 stimler børn med forældre og/eller bedsteforældre til skolen og stiller sig i kø til det daglige sundhedstjek.

Det udføres af børnehavens læge, der sprayer en væske i munden på børnene, kigger på deres hænder og dypper dem i en stærk opløsning klorvand. Til slut får de et rødt eller blåt plastikkort alt efter, om de er syge eller raske. Vi fandt i øvrigt aldrig ud af, om denne læge rent faktisk var uddannet læge, eller om hun blot havde arbejdet sig til titlen.

På et tidspunkt florerer der nogle tilfælde af en børnesygdom. Den er temmelig smitsom, men forældrene sender alligevel de sygdomsramte børn af sted. Jeg foreslår lærerne at sige til forældrene, at de skal holde børnene hjemme. Det kan der dog ikke være tale om! Det viser sig nemlig, at lærernes månedsløn afhænger af, hvor mange børn der møder op.

Efter sundhedstjekket starter dagens travle og stramt tilrettelagte program.

Drengene lægger ud med en halv times fodbold, og herefter undervises der i alt fra dans, teoretisk skakundervisning, tegning, klaver, trommer, sjipling, matematik, smi-

Dansk lærer på prøve

Min klasse. En del af børnene er ikke i skole i dag, hvilket betyder, at lærerne får mindre i løn. Lederen mener ikke, der er så meget arbejde at lave, når der er færre børn.

Mit klasselokale. Børnene spiser frokost.

dighedstræning, gå pænt på række og så selvfølgelig engelsk.

Dagen slutter klokken 17.15, hvor samtlige forældre til de 270 børn vælter ind for at hente deres øjsten. Forestil jer det kaos, der herskede her!

Der er altså ikke megen tid til fri leg og fantasi. Selv i tegneundervisningen er det bestemt, hvilket motiv der skal tegnes og hvordan. Ude på legepladsen bliver der stillet en forhindringsbane op, som børnene skal gennemføre et par gange. Herefter gives der muligvis et par minutter til lidt friere udfoldelse, om end det stadig er læreren, der bestemmer, om der skal leges med bolde, bildæk eller andet.

I starten synes jeg, det er frygtelig hårdt at se på, idet jeg mange gange fik associationer til hundetræning. Efterhånden vænner jeg mig dog til det og forener mig med deres måde at gøre tingene på. Jeg lærer tilmed også at se nogle kvaliteter i det. Børn er utrolig lærenemme og videbegærlige (nysgerrige om man vil), og langt hen ad vejen er det jo læring gennem leg. Også selv om legen er noget mere tilrettelagt, end vi er vant til i Danmark.

I min engelskundervisning forsøger jeg derfor at kombinere danske og kinesiske læremetoder.

At undervise kinesiske børn mellem 2 ½ og 4 år i engelsk må siges at være noget af

en udfordring. Ikke mindst når man ikke taler kinesisk. De første par gange prøver børnene mine grænser af. De er meget urolige, og jeg kan slet ikke fange deres opmærksomhed. Jeg prøver først at få dem til at falde til ro ved at bruge de få kinesiske ord, jeg hurtigt får fat i. Det hjælper ingen vegne. Så slår jeg over i engelsk, hvilket ikke gør den store forskel.

Da jeg skruer bissen på på dansk, hjælper det til gengæld. De må kunne høre på min stemmeføring, at jeg er vred og seriøs, og de kigger med store øjne og siger doibuqi (undskyld). Herefter går det langt bedre med at holde roen og fange deres opmærksomhed. Og jeg vinder tilmed deres fulde respekt, tillid og hengivenhed.

Efter den første dag, hvor børnene skreg i vilden sky, når jeg nærmede mig, har jeg ellers frygtet, at det vil blive svært at få opbygget et forhold til dem. På trods af, at jeg aldrig lærer nok kinesisk til at kunne kommunikere med børnene på et særligt højt plan, afholder det dem alligevel ikke fra at fortælle lange, spændende historier og hviske mig hemmeligheder i øret.

Jeg tror, at alle vi udenlandske lærere har stået som noget ganske særligt i børnenes verden. Ud over at vi kommunikerer med dem på en anden måde, har vi også en anderledes måde at omgås dem på.

Vi fjoller oftere og mere rundt og er knapt så seriøse som de kinesiske lærere. Når

et barn for eksempel græder på grund af hjemme, vil den kinesiske lærer som regel ignorere eller skælde barnet ud. Vi derimod trøster det. I forlængelse heraf oplever jeg ofte at komme i konflikt med mig selv i forhold til den anderledes måde, tingene bliver gjort på: Skulle jeg forsøge at ændre på det eller blot acceptere det?

Først er der jo hensynet til barnet. Her er det nævnte eksempel udmærket til at illustrere, hvordan man i kinesiske skoler ikke vægter de sociale kompetencer videre højt. Derimod satser man på at gøre børnene i stand til at konkurrere med de millioner af andre, som også stræber efter en god uddannelse og et godt job. Det er til en vis grad stadig »survival of the fittest«, og derfor nytter det selvfølgelig ikke, at man bare stiller sig op og græder. Man må i stedet klø på!

Dernæst er der hensynet til de andre lærere. Efter at den tidligere beskrevne hovedrengøring er overstået, er det ikke meget, vi ser til en ren klud og sæbevand. Jeg forklarer læreren, der er ansvarlig for rengøringen i min klasse, at jeg vil give de møgbeskidte klude en tur i vaskemaskinen. Læreren går helt i panik, og det bliver kun værre, da jeg forklarer, at det er aftalt med børnehavelederen. For hende er det nemlig ligesom at sige til lederen, at hun ikke gør sit arbejde ordentligt, hvilket kunne medføre afskedigelse.

*De dygtigste bliver fremhævet i Kina.
Her belønnes dem, der er bedst til at synge en bestemt sang.*

Børnene skal lave opvisning for deres forældre og indbyrdes dyste med de andre klasser om, hvem der er bedst. Vi danske lærere blev udnævnt til dommere og skulle dømme efter skalaen 'good, better, best'. Vi syntes selvfølgelig, de alle sammen var noget så søde og dygtige, og at de alle sammen fortjente en præmie.

Således kan selv den mest velmente handling få katastrofale konsekvenser for både børnene og lærerne. Derfor gør jeg ret hurtigt op med mig selv, at mit job er at lære børnene engelsk og at give dem nogle sjove oplevelser.

Desuden finder jeg også hurtigt ud af, at tingene jo fungerer, selvom det bliver gjort på en ganske anderledes – og for mig til tider ulogisk – måde.

At forene mig med og acceptere kinesernes måde at tænke, gøre og handle på betyder, at jeg mange gange må forsøge at lægge mine indgroede værdier, normer og vaner fra mig og ligesom starte forfra på nul. Det synes jeg selv er spændende, fordi jeg derved bliver mere opmærksom på de måder, jeg – mere eller mindre ubevidst – handler og tænker på.

For mig har opholdet i Kina været utrolig lærerigt, spændende og udfordrende. Det har krævet omstillingsparathed, åbenhed, fleksibilitet og tålmodighed.

Endelig har det vakt en stor forundring og beundring for kineserne samt en vældig nysgerrighed efter at lære endnu mere om det mægtige Rige i Midten.

*Derfor gav vi alle klasserne karakteren 'best'.
Den slags blødsøden pædagogik brød lederen sig dog ikke om.
Hun omstøtte derfor dommen og besluttede tilmed,
at der skulle være rematch mellem de mindste klasser,
fordi de alle var for dårlige.*

På billedet ses Sunshine Class.

Skolen

- Cathay Future Children's Art & Culture Foundation er en privat fond med en solid økonomi.
- Fonden driver i alt 11 børnehavecentre i Tianjin og omegn, hvoraf det vi arbejdede på, er det største.
- Her er der i børnehavefdelingen ni klasser med 28 børn i hver. De yngste børn starter, når de er 3 år. Dette center har desuden en pre-school afdeling svarende til en dansk børnehaveklasse. Her er der fem klasser med ca. 35 børn i hver. De ældste børn er 7-8 år.
- Forældrene betaler et engangsbeløb på 10.000-15.000 yuan, når de melder deres børn ind. Herefter koster det mellem 700 og 1500 yuan hver måned. Til sammenligning ligger lærernes løn på 800-2000 yuan, alt efter hvor længe de har været ansat og deres indplacering i hierarkiet.
- Ud over børnehaverne udbyder fonden en række fritidstilbud til børn, driver en sommer- og en vinterlejr og har arrangeret flere internationale børnekulturfestivaler.
- Cathay Future funderer desuden forskellige danse- og musiktrupper, som har turneret hele verden rundt. De var blandt andet i Danmark i 2002.
- Fonden har tætte forbindelser til kommunistpartiet og til de ledende herrer i Tianjin og får sandsynligvis en del støtte herfra samt fra private donorer.
- Det lykkedes mig imidlertid aldrig at få et præcist indblik i, hvordan Cathay Future er organiseret og finansieret. Både på grund af sprogbarrierer, og fordi mange medarbejdere formentlig ikke selv ved det.